

M. Simon Katalin

Világfa

Versek: M. Simon Katalin

Illusztráció és layout: Balogh Györgyi

Készült az Irodalmi Rádió gondozásában, 2012-ben.

www.irodalmiradio.hu

Kiadásért felel: Zsoldos Árpád

Nyomda: Könyvműhely

www.konyvmuhely.hu | 46/532-085

Megjelent 200 példányban

ISBN 978-963-89678-0-0

M. Simon Katalin

Világfa



Mondd, és add tovább!

Mondd azt, hogy anyám,
Mondd azt, virág,
Mondd azt, hogy mező,
Tücsök, szarkaláb,
Mondjad, hogy álom,
Hajnal, ébredés,
Mondd bátran: felhő,
Villám, jégverés!
Mondd, mert a szó,
Ha szájról szájra jár,
Nem vész el soha,
Mondd, és add tovább!



Világfa

Régtől fogva járja már a
Táltosok meséje:
Világhegyen Világfa nőtt
Bele a nagy égbe.

Mélyre lenyúlik gyökere,
Törzsén fehér kéreg,
Ág-bogas lombsátorában
Lakója temérdek.

Ott nyugszik le este a nap
Ringó nyoszolyára,
Holdanyó is ott szunyókál,
Ha múlt éjszakája,

Körötte sok fényes csillag
Álmodik, és éjjel
A Tejúton sziporkázik
Göncöl szekerében.

A szél is, ha fárasztja már
Zűrzavaros léte,
Besurran ágai közé
Csendes pihenőre.

Tavasza, nyár, ősz a világfa
Örökös lakója,
Csak a tél úszik nyitáskor
Feneketlen tóba.





Tavasztól télig

Egy fecske nem tavasz,
Ám ha jön egypár,
Zöldet ölt a mező,
Barka illat száll.

Sok fecske ősz jelez,
Búcsúzik a nyár,
Mire lehull a lomb,
Tél hidege jár.

The background is a watercolor illustration. At the top, there is a soft, circular sun in shades of orange and yellow. Below it, the sky is a pale, textured yellow-green. The bottom portion of the image shows a landscape with horizontal bands of green and brown, suggesting rolling hills or fields. The overall style is soft and artistic.

Megújulás

Fényt szítál a földre a nap,
erdőn-mezőn élet fakad,

álmából ébred egy bogár,
hét fűszál között botorkál,

madár száll bizsergő ágra,
párját oda csalogatja,

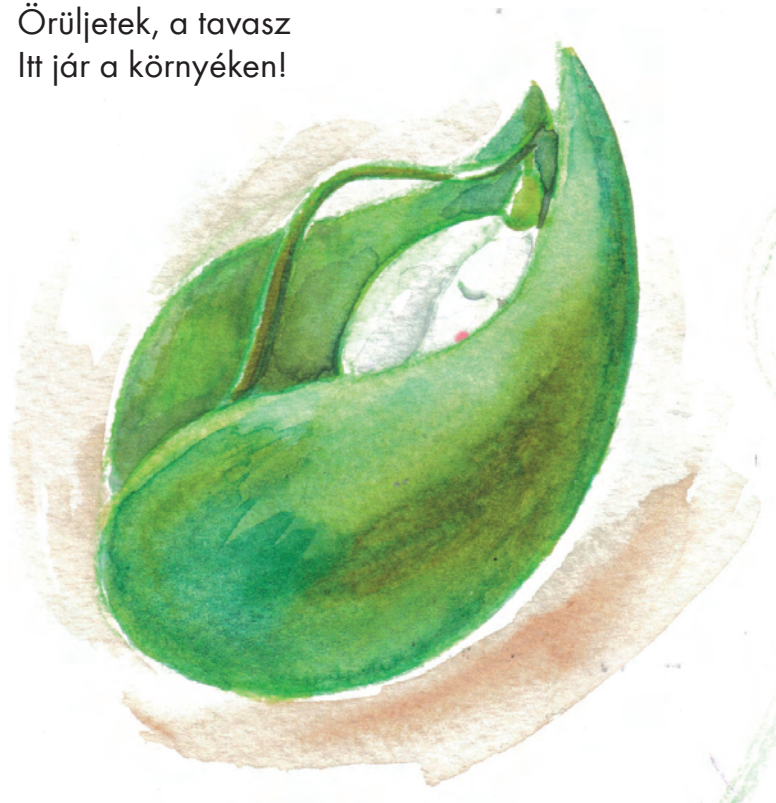
hévvel a megújulásnak
új dallamot komponálnak.

A hóvirág

Avar ágán, erdőben
Aludt a hóvirág,
Szelíd szellő rángatta
Rongyos takaróját.



Dologra fel, kedvesem,
Csengettyűd hangjára
Ébredjen a kikelet,
Induljon útjára!

És a csöppnyi virágszál
Hirdette merészen,
Örüljetek, a tavasz
Itt jár a környéken!











Tavaszi dal





Domboldalon virít már a
kikerics, kikerics,
télfoszlányoknak a mezőn
híre sincs, híre sincs.



Új köntösében az erdő
csalogat, csalogat,
porzó méhek illatárban
zsonganak, zsonganak.



Zöld kendővel sárga virág
integet, integet,
derűs arccal mosolyog a
kikelet, kikelet.





Madarat hangjáról

Kelep-kelep, sarjad a fűszál,
gólyamadár kelepelve
kéményünkre száll.

Csivít-csivít, virít a tavasz,
Eresz alatt fecskepáros
Immár fészket rak.

Pity-patty, szól a pitypalatty,
búzaszála, dús kalásza
hús oltalmat ad.

Csitt-csatt, ő a csalogány,
bokor aljában csittegő,
napnak alkonyán.

Fiú-fiú! – rikkant a rigó –,
ha szél játszik zöld lombokkal,
fütyörészni jó!

Kakukk-kakukk, egyedül vagyok,
fenyőágon várva párom,
én kakukkolok.





A megbékélt kócsag

Amikor a kócsag leszállt a mocsárba,
A tájat hogy meglátta, elcsuklott hangja:
Mediterrán földről repültem hazáig,
Onnan, hol napsugár kényeztetett máig,
Hol lagunák vizében áztattam lábam,
Miközben kedvemre halat vacsoráztam.
Tékozló múltját míg ily módon siratja,
Látja, egy levélről rámered a béka.
Odalett őkelme finnyás kevélysége,
Mert a hosszú úttól kínozza éhsége.

Villámként lecsap, s a védtelen pára,
Már csúszik is lefelé üres gyomrába.
A megbékélt kócsag táncol örömébe',
Gondolja vidáman: Házasodni kéne!



Tavaszi rigmus

Egyedem-begyedem tengertánc
Sárga pitypang gyermeklánc
Gólyahír meg pipeláb
Szent György napján mezítláb
Bontsd ki sárkánykedvedet
Vessél cigánykereket!



Májusban

Pitypangok közt a tavasz
Lustán heverészik,
Fölötte friss lombok közt
Delet ül az ég is.

Hangya sűrög szaporán,
Temérdek a dolga,
Bogár nézi tétován
Fűbe kapaszkodva.

Éhes poronty fészek alján,
Ringatja a szellő,
Anyácskája etetgeti
Gondosan, míg felnő.





Édesanyámhoz

Simogasd homlokom
Hűvös mirtuszággal,
Oldozd félelmemet
Bölcsődal szavával,
Fehérruhás testem
Ringasd, míg elalszom,
Segíts, édesanyám,
Legyen szép az álmom!

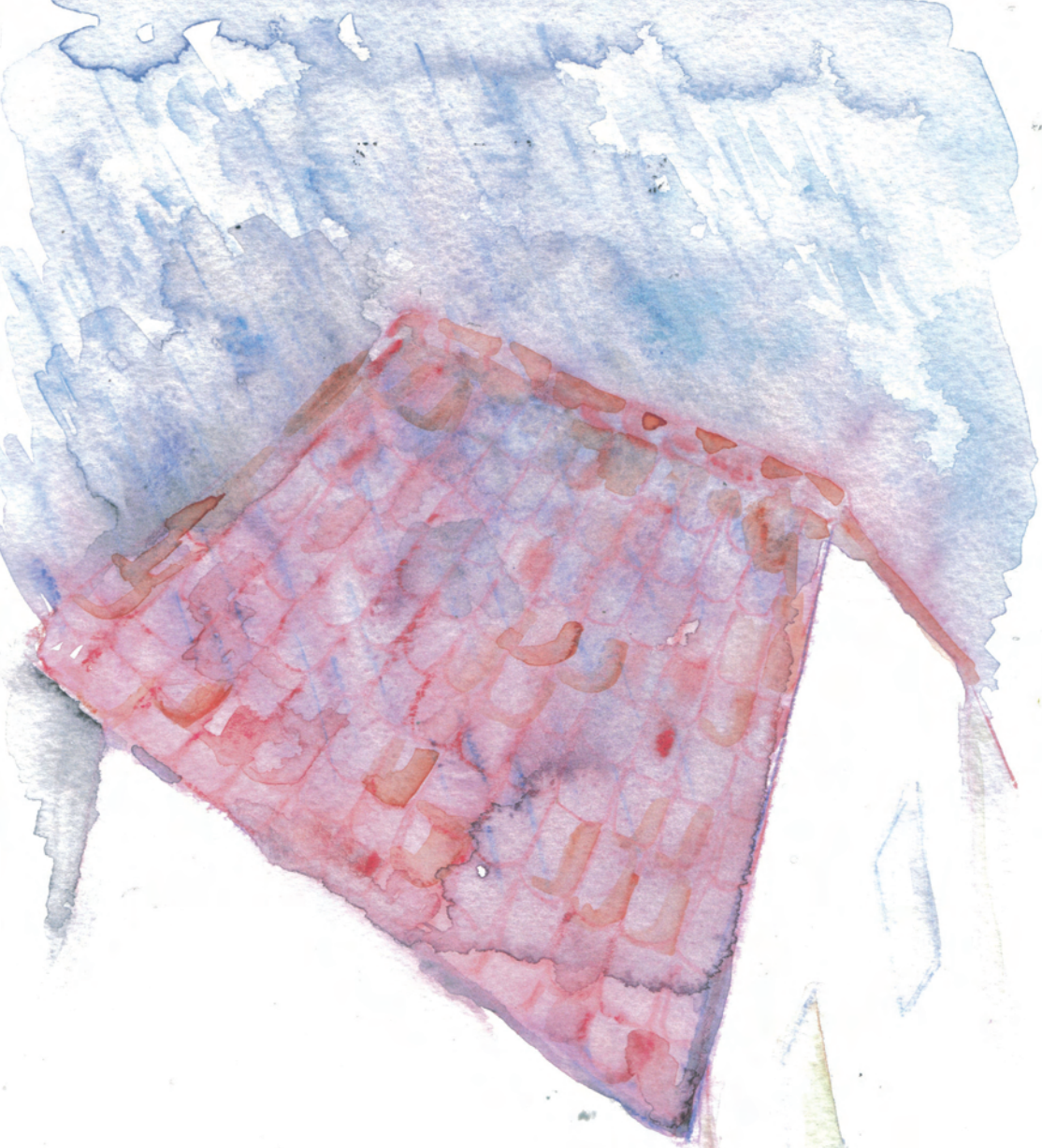


Májusi eső

Miért szomorkodsz, szép tavasz,
Látod, a fű már egy arasz,
Egyre nyúlánkabb a napfény,
Serdül a levél ág hegyén.

Aranykönnyeim hullatom,
Szökkenő szárnak jutalom,
Virágsziromnak arcvize,
Sarjadó élet ereje.





A háztető

Füstölög a háztető,
Csapja, vágja az eső.
Nem csoda, ha füstölög,
Mert odafönt, ha dörög,
Köpeny nélkül legelsőnek,
Hátát tartja az esőnek
Mindig ő, a háztető.



Anyácskám ringat

Anyácskám ringat:
Aludj, gyermekem!
Simogat hangja
Lágyan, melegen.
Közelsz az álom,
Érzed búrsonyát?
Ne félj az éjtől,
Szórja csillagát.

Anyácskám ringat:
Aludj, gyermekem,
Simogat hangja
Lágyan, melegen.



Zivatar

Izzik a fény, s míg a Nap süt,
Az ég lustán kékeleg,
Nem sejtí, hogy szelek szárnyán
Sötét felhő közeleg.

Villámokkal jelzi jöttét
A tavaszi zivatar,
Dörög is már, s mi az égen,
Mindent felhővel takar.

Csend üli a fészek alját,
Fű, fa, bokor lesi már,
Mikor ereszkedik alá
Szomjat oltó vízszugár?



Mezők arája

Vadrózsa, rózsa,
mezők arája,
kacagó kedvvel
jöttél világra,

Fény mosta arcod
puha bársonyát,
bölcsőd fejénél
szellő furulyált.

Menyegződ napján
tengerszemű nyár
zsongta füledbe
vidám nászdalát.

A csipkerózsa álma

Egy árva csipkerózsaág
A kis nyírfát nézte,
Tetszett neki, epedezett,
Hívná vendégségbe!

Eltelt az ősz, majd a tél is,
S hogy a tavasz megjött,
Esőtől a fiatal fa
Háromarasznyit nőtt.

Beköszöntött május hava,
S egy virágos reggel
Csipkerózsa-hoz a szellő
Repült üzenettel:

Neve napját ünnepli
Szomszédban a nyírfá,
Hívja őt is hódolattal
A nagy multságba.

Boldogan a vadrózsaág
Kúszott, míg elérte,
S föltekeredett a nyírfá
Hófehér törzsére.

Amikor a kisméhecskék
Éltették a szép fát,
Sok-sok halvány csipkerózsa
Bontogatta szirmát.



Züm-züm-züm

Züm-züm-züm, virágom,
hogy felébredtem,
pártádon harmatos
fürdőre leltem.

Züm-züm-züm, szomjunkat
a napsugárral
kelyhedből oltottuk
édes nektárral.

Züm-züm-züm, családom
már alig várja,
kaptárom teljen
méz illatával.



Kiscsibék öröme

Tyúkanyóka búzát talált,
Kotkodák, kotkodák!
Ez megoldja minden gondját,
Kot-kot-kotkodák!

Kiscsibéit hívja nyomban,
Kityi-kotty, kityi-kotty!
Ebédjüket porciózza,
Kityi-koty-kotty.

Torkos csibék pittyegetik
A búzát, pity-pity-pitty,
Anyókájuk örömeiket
Nézi, s rákottyint.



Nyáron

Fény csorog a Föld ölébe,
Tarka-barka kötényébe.
Benne fürdik a mező,
A havasi legelő,
Onnan mer a rét virága,
Attól virít szép orcája.



A rét muzsikál

Nyár derekán, nap hevében,
Virágtenger közepében
Szól a muzsika.
Eláll a szél lélegzete,
Elhallgat a fülemüle,
Oly harmónia!

Dongó dongja,
Méhraj zsongja,
Darázs lágyan duruzsolja,
Tücsök cérnahangon cirpel,
A fűj pitypalattyol szépen.
Virágszirmon lepke ámul,
Fűszálon a bogár bámul,
Szöcske táncot jár.

Verőfényes nyári délben
Mindenkinek örömére
A rét muzsikál.

Tarka nyár



Erdő, mező, vadvirág,
Dong-dana dongó,
Mézillatú tarka nyár,
Dong-dana dongó.

Malac visít éhesen,
Dong-dana dongó,
Vályuba bök mérgesen,
Dong-dana dongó.

Göndör bárány tekereg,
Dong-dana dongó,
Kecskegida kesereg,
Dong-dana dongó.

Csibe kapar, szemet vár,
Dong-dana dongó,
Pipe vízért kiabál,
Dong-dana dongó.

Csikó ropja magában,
Dong-dana dongó,
Csengő szóra cifrázza,
Dong-dana dongó.

Erdő, mező, vadvirág,
Dong-dana dongó,
Kár, hogy elmúlik a nyár,
Dong-dana dongó!

Borjú a kapu előtt,
Dong-dana dongó,
Bújában szelíden bög,
Dong-dana dongó.



A watercolor illustration of a man resting under a large tree. The man is lying on his back, wearing a brown hat and a blue and white striped shirt. He is holding a long wooden staff or stick. The tree has a thick brown trunk and green foliage. The background is a mix of green and yellow, suggesting a bright, sunny day. The overall style is soft and painterly.

Nyári dél

Bim-bam, bim-bam! – szól a harang –,
Fejünk fölött delel a nap!
Dongó darázs döngicséli:
Itt az ideje pihenni!

Vadalmafa árok szélén,
Árnyékának hűvös mélyén
Kalapját szemébe húzza,
Bóbiskol a vándor, s botja.



Az éjszaka csodái

Kék tenger az ég,
Rézkorong a Nap...
Kék tengerben
Rézkorong
A part felé tart.
Aprócska fények
Tejútra hullnak,
Göncölszekér nyomán
Nagymedve csoszog,
Hold udvarában
Fiastyúk tanyázik,
Körötte ragyognak
Csillagfiak.



Hol aludtál, napsugár?

Jó reggelt, jó reggelt,
Fényes napsugár,
Elmúlt éjszakában
Mondd, hol aludtál?

Túl az óperencián
Nyájam terelgettem ,
Míg legeltek a barik,
Aludni nem mertem.

Felhők jönnek, napsugár,
Betakarnak téged,
Hunyd be szemed, szundikálj
Odafönn az égen!

Felkérő

Hej, szép virág, viola,
Van már néked párod?
Nincs az idén, de lesz ám
Majd a jövő nyáron!

Hej, virágom, violám,
Ha lehetnék párod,
Reggelig forgatnálak,
Hogyha te nem bánod!

Jer hát, párom, vigadjunk,
Virágos a kedvem,
Befejezzük a táncot
Holnapután, kedden!



Rózsabimbó

Felső rózsabimbó,
Lágyan ingó-bingó,
Napsugár becézi,
Hold az álmát őrzi,
Reggel irul-pirul,
Szép délre kivirul.



Virágok vágya

Szedtem virágot
Pirosat, fehérét,
Lilát és sárgát,
Égszínű kéket,

Szedtem virágot,
Harmattól gyöngyöset,
Erdőn-mezőn nyílót,
Virulót, ékeset.

Bokréta, bokréta,
Halovány virágid
Szirmaik hullatják
Csendben, mind egy szálíg.

Nem szedek, nem szedek
Mezei virágot,
Nem kötök én többé
Színes bokrétákat!

Minden vadvirágnak
Egyetlen a vágya,
Viruljon kelyhétől
Földanyánk pártája!





Mackódal

Mackó brummog,
Brumma-brum,
Mézre lenne kedve,
Méhkaptárba belenyúl,
Brumma-brumma-brum.

Kóstolgatná a mézet,
Felnyalná az egészet,
De a mézes kaptárba'
Brum-brum-brum, brumma-brum
Méhraj áll az útjába,
Brumma-brumma-brum.

Mackó orrát lógatja,
Brum-brum-brum, brumma brum,
S elcammog a málnásba,
Brumma-brumma-brum.



Kerek perenc



Nagyanyó, hogy reggel lett,
Sütötte a perecet.



Tojást liszttel meggyúrta,
Írósvajjal locsolta,



Tette-vette, pörgette,
Sodorta és tekerte,

Aztán csűrte, csavarta,
Kisütötte rózsásra.



Kerek perenc, ropogós,
Mákos, diós, mogyorós!



Szaladnak az unokák,
Egy tál perenc! - kiáltják.

Magukat nem kéretik,
Kerek-perenc megeszik!



Hétpettyes bogárka

Hétpettyes bogárka,
Szállj le tenyerembe,
Ne félj, nem bántalak,
Nézegetlek csendben.

- Hogy hívnak, kedvesem? -
Kérdi a bogár,

- Én Eliza vagyok -
Felel a kislány.

- Te a neved tudod-e,
Ha kérdezlek, mondod-e?

- Mondom biz' én, figyelj rám,
Nevem Katicabogár.

- Jaj nekem, most mi lelt téged,
Szárnyad miért emelgeted?
Gyümölcsfa ágára szállok,
Ott várnak rám jó barátok,
Nyár derekán sok a dolgunk,
Falevelet tisztogatunk.



Zökkenő vers

Kelemen
szekere
kenetlen
kereke
nyikkan,
nyikorog,
zökken,
imbolyog.

Két pej ló
istrángban
rángatja
zihálva,
a bakon
Kelemen
pipázva
elmereng.



Válogatós legényke

Kicsi a legényke,
Nagyra akar nőni,
De a mákos laskát
Nem akarja enni.
Ezért nagymamája
Egyre biztatgatja:
Gyere, kisunokám,
Itt a mákos laska!
Cukros is, mákos is,
Ettől nősz te nagyra!

Ám a kicsi hamis
A száját szorítja,
Inti a fejével,
Neki nem kell laska!

Szól az anyukája:
Ha nem kell, hát marad!
Jó lesz majd holnapra,
Ezért nincsen harag!

Láttatok még ilyent?
Este a kis legény
Éhes, mint a farkas,
Szédeleg már szegény.

Nagymamáját hívja,
Hozza a vacsorát,
És megeszi szépen
Mind a mákos laskát.





Zakota

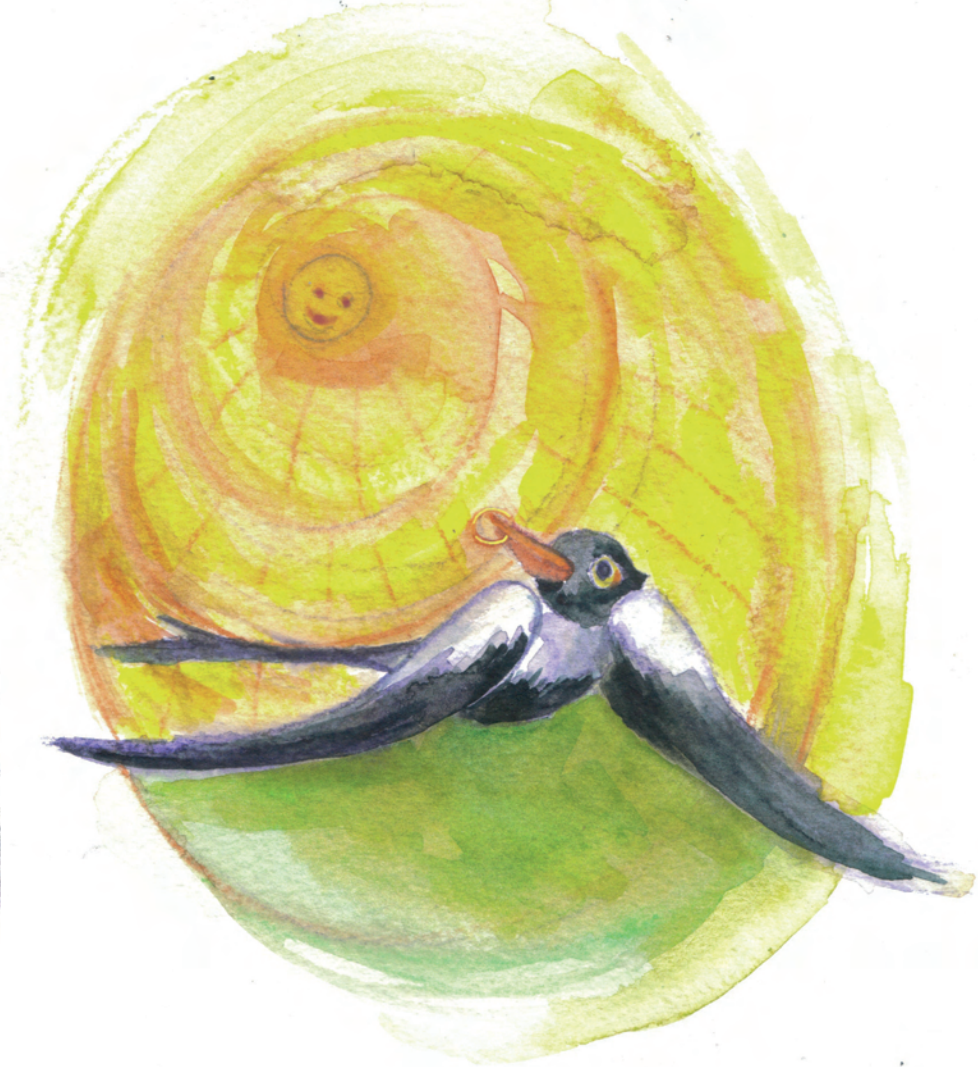
Elszaladt a csend házunktól,
Evőeszközök zajától.

Zakatolnak hangoskodva,
Zeng-bong belé a nagy konyha:
Levest követel a kanál,
Hús nélkül a villa ágál,
Vagdalózik az éles kés,
Nyomában rí sok repedés,
Sután csápol a fakanál,
Jaj annak, kit fején talál,
Kiskanalunk védtelenül
Aszalt szilvalébe merül.

Véget vet ennek nagyanyó,
Elnyeli őket a kagyló,
Forró vizet ereszt rájuk,
Csillapítja szilajságuk,
Majd egyenként kifényezi,
Kredencfiókba fekteti.

Elnémul a csengés-bongás,
Eszeveszett zakatolás,
Rend őrzi a konyha csendjét,
Házunk szívében a békét.






Csön-csön gyűrű





Csön-csön gyűrű karika,
Ellopta a szarka.
Csillog-villog aranya,
Felkacag a Napra!
Szarka viszi csőrében,
Rejtené a fűbe...
Perdül-pattan a gyűrű,
Csirr-csörög a szarka,
Ám az arany karikát
Egy napsugár felkapja!






Nyuszial



Erdő szélén
Somfabokor sárgállik,
Alatta egy
Nyuszi páros tanyázik.
Körülöttük
Kisnyulacskák ugrálnak,
Nyuszi fület
Mutogatnak egymásnak.



Nyuszi anyu,
Nyuszi apu ebédre,
Kivezeti
Családját a mezőre,
Mező szélén
Káposztásra találnak,
Éhgyomorra
Friss káposztát rágcsálnak.
Este felé
Véget ér a lakoma,
A torzsákat
Kivághatja a gazda.

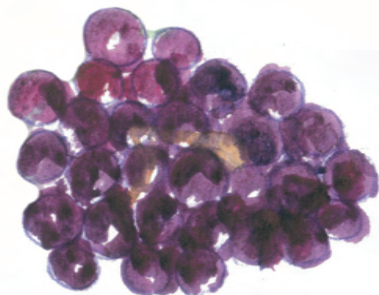
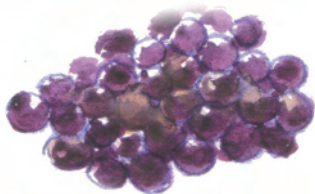
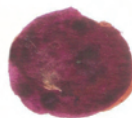
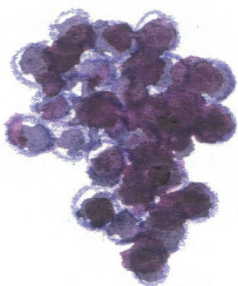
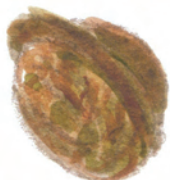
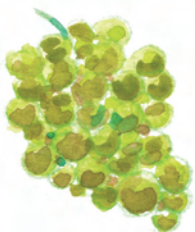
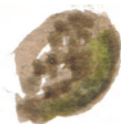




Gyümölcsérés

Pajkos szellő hancúrozik
tar mezők fölött,
pók hálóját fonogatja
faágak között.

Alma pottyán,
szilva pattan,
kopog a dió,
szőlő érik,
leve csordul,
szüretelni jó!



Kesergő

Ősszel parolázik a Nap,
Más tájra küldik a nyarat...
Sírdogál az árva mező,
Búsan pipál a vén erdő.

Kopott hárfát hangol a szél,
Húrjain kesergőt zenél,
A fáradt lomb színét váltva,
Álomba hull rőt avarba.



Őszel a vadonban

Őszel a sűrű vadonban
Ne keresd a csendet,
Fák között, bokrok aljában
Eleven az élet.

Nyúl szaladgál ide-oda,
Nem leli a helyét,
Hó, mi szőre színét rejtse,
Idén nem hullott még.

Földvárából a torkos borz
Éjszaka leplében
Beszerző útjára indul
Vára környékre.

Hajnaltájban ballag haza
Zajos sustorgással,
Zimankós téli napon már
Hallik horkolása.

Mókus építi a fészket
Mohatechnikával,
Lehullat egy fenyőgallyat
Rettenetes zajjal,

Mert az esze épp azon jár,
Éléskamrájába
Mit elrejtett féltő gonddal,
Télen megtalálja?

Az öreg erdő titkait
Tovább nem regélem,
Tölts el nála egy napot,
S megtudsz tőle mindent.





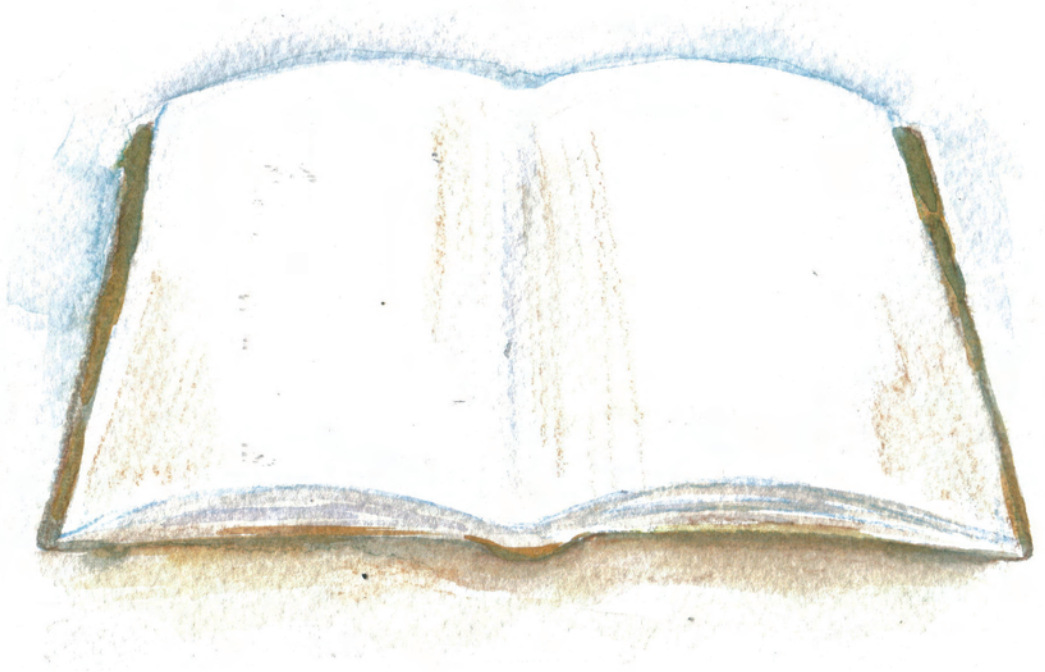
Reggeli zsört

Pöttömnyi fiúcska
Zsörtöl ágyában
Reggelre kelve,
Hogy fel nem kelne!
Hideg van, brrr! – fázom,
A vizet se állom,
Eltűnt a zoknim,
Öltözni oly kín!

Koppan az ablak,
Röpke sugallat
Madárka száll be,
Erdei féle.
Kismadár dala,
Fuvolahangja
Lágyan becézi,
Gondját elúzi.

Búja elhessen,
Kisfiúnk frissen
Indul anyjával
Az óvodába.





A barátom

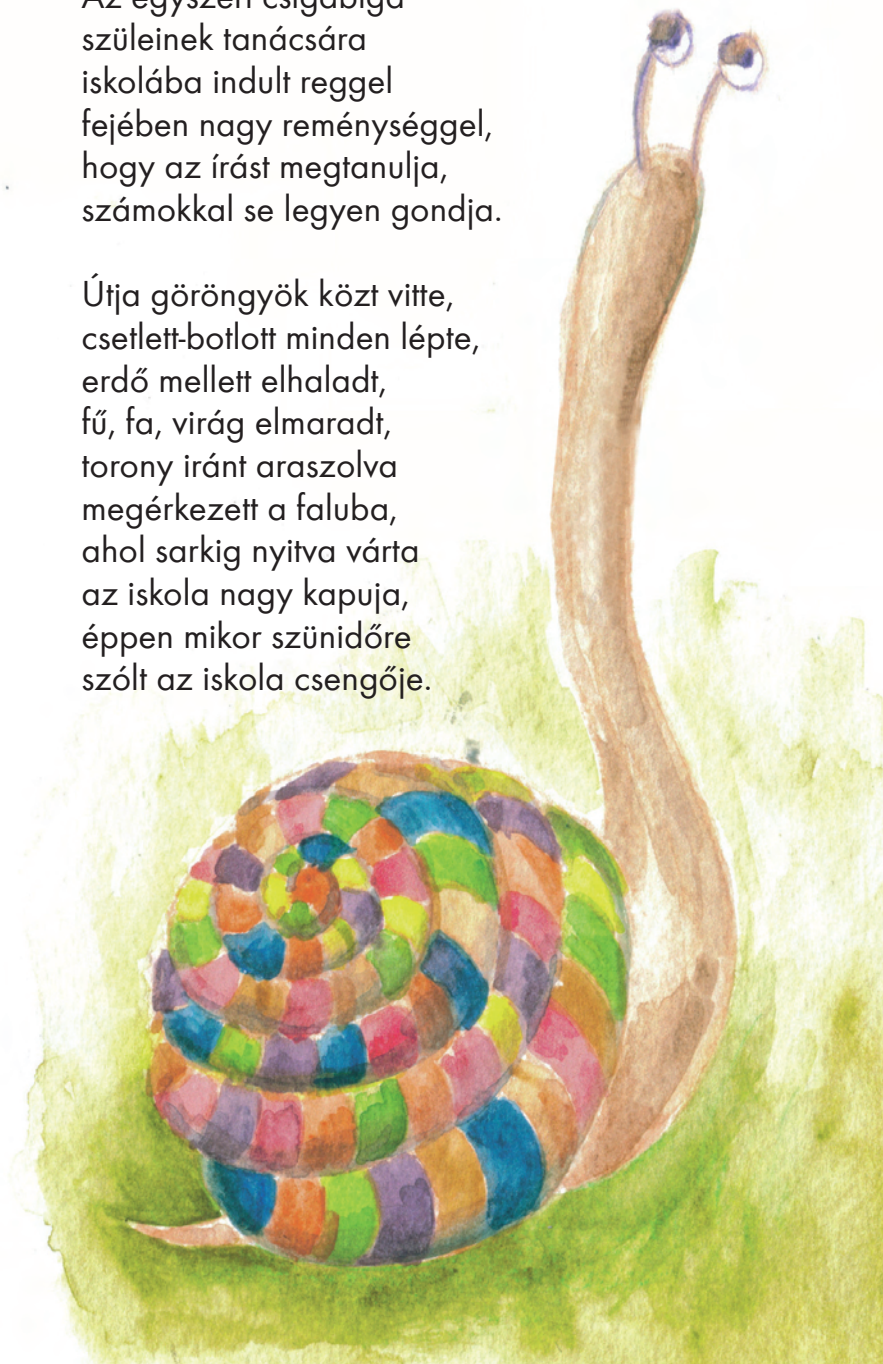
Könyvem telistele
Örömmel és könnyel,
Jóbaráthoz méltó
Sok-sok szeretettel.
Együtt barangoljuk
A mesék országát,
Eget és földet, a
Világ sok táját.

Könyvem utaimon,
Mint fáklya, világít,
Ha repülni vágyom,
Ő szárnyammá válik.
Hogy ne tévelyegjek,
Jól tudom, vigyáz rám,
Könyvemet cserébe
Semmiért nem adnám!

Az egyszeri csigabiga

Az egyszeri csigabiga
szüleinek tanácsára
iskolába indult reggel
fejében nagy reménységgel,
hogy az írást megtanulja,
számokkal se legyen gondja.

Útja göröngyök közt vitte,
csetlett-botlott minden lépte,
erdő mellett elhaladt,
fű, fa, virág elmaradt,
torony iránt araszolva
megérkezett a faluba,
ahol sarkig nyitva várta
az iskola nagy kapuja,
éppen mikor szünidőre
szólt az iskola csengője.

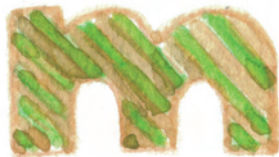




Szótörő

Ő,
nő,
kenő,
zökkenő,
ez itt most a bökkenő!

el,
kel,
ékkal,
lékkel,
cifra színházi
kelléssel
hogyan lesz
a sírásból írás,
a sóhajlásból
óhajlás,
hát a rókából
karó,
az ollóból
Komolló,
hány szót
bújtat el a hajtás?
Ezen törd a fejed, pajtás!







A nagylelkű ősz

Egy szép napon megérkezett az ősz gazdag örökséggel, melyet a nyár hagyott rá mielőtt elmenne.

Szállást keresett, lombsátor aljában meg is találta, de annak zöldjét kopottnak látta. Vette hát ecsetjét nagy festő létére, és a lombokat, tüstént átfestette. Ezt a változást mindenki csodálta, pompázott az erdő bíborpalástja. És a nagylelkű ősz fényes jókedvében kincseinek tárát kitarta szélesre. Ki a mezőt járta, s mit zsákjába gyűjtött, télire elrakta, ki a föld alá vitt jó sok harácsot, hogy tavaszig ne érjen hiányosságot! Aztán az idő kereke fordult egy nagyot, és az ősz élete zorddá változott. Vasfogú hideg szél csatangolt a tájon, sátorába kapott, tépdeste vadul. Ólmos eső vágott sápadt arcába, nem védte más, csak ködpalástja.

Mikor a tél megjött, s az erdőt, mezőt járta, a sokszínű pompának, a kifosztott ősznek hűlt helyét találta.



Téli lakoma

Kécsapkájú cinegének
igen nagy a gondja,
nehezen kerül ebédje
téli zimankóban.

Ide-oda röppen bátran,
bízik reménykedve,
hogy rátalál a mezőknek
rejtett kincseire.

Keres, kutat földön, fákon,
hát egyszer csak látja,
út szélén egy csipkebokor
hívja uzsonnára.





Kibékülés



Veszekedik Zsóka, Panni,
Hogy miért, nem sejtí senki.
Egyik duzzog: Örök harag!
Soha többé ne lássalak!
Rá a másik: Én se téged,
Befejeztük, vége, érted?
Hátat fordítanak egymásnak,
A sorban is mással állnak.



Így telik el egy szűk óra,
Tovább egyikük se bírja,
Bánja Zsóka, szánja Panni,
Szeretnének kibékülni,
Latolgatják, nem lehetne,
A békét a másik kezdje?



Zsóka jön már, Panni látja,
Izeg-mozog zavarába',
Aztán elindul feléje,
Máris szent köztük a béke.





Téli éj

Lenge lépte
lankadó
álmos világba
lopta a telet,

bohókás jó
kedvében
puha lepellet
betakart mindent,

pelyhek közt látta,
lehelet fátyla
libegve táncol
a széllel,

pihe palástja,
fényes stólája
csillagokat szórt
az éjben.

Tél-terefere

Szél jár-ke,

köd száll fel,

hó tere

szikrázik,

nap heve

ráfázik,

fagy foga

viczorog,

tél tava

jeget fog,

fényed,

ha melenget,

hókedved

felenged!



Hóbortos versike a télről

Hócsizmában jár a tél,
Hóbundája földet ér,
A kucsmája hófehér,
Hóban fekszik, hóban kél.
Reggelije hófalat,
Vacsorája hó, ha kap!
Havat nassol, ha delel,
Ha szomjas, hóbort vedel.

A hóember sirámai

Süt a nap, sok a fény,
a szél ellenem,
rokkatok, orromig
ér cilinderem.

Subámat rongyossá
nyűtte az idő,
gondjaim súlyosak,
a bú majd megöl.

Megkérem a telet,
ha szánja bajom,
vigyen magával
egy szép hajnalon.





M. Simon Katalin
Erdélyben él, Sepsiszentgyörgyön.

ISBN 978-963-89678-0-0



9 789638 967800 >